

Okulların Başarısızlığı

John Holt

Çeviren: Azer Leyal Varol

Episteme

Okulların Başarısızlığı

The Underachieving School

John Holt

Çeviren: Azer Leyal Varol

ISBN: 978-625-9888-27-9

Episteme Yayınları® | 17

1. Baskı: Ağustos 2024

© 2005, Sentient Publications

© 2023, Azer Leyal Varol

© 2023, Episteme Yayınları®

Bu eserin tüm hakları Episteme Yayınları'na aittir. Tamamı veya herhangi bir bölümü çoğaltılamaz ve dağıtılamaz. Yayınevi, bunu yapanlar ve buna teşebbüs edenler hakkında hukukî takibat yaptırma hakkına sahiptir.

Yayın Editörü: Emre Turku

Grafik-Tasarım: Turku Ajans

Baskı: Reprobir Matbaa

Adres: Tevfik İleri Mahallesi, Emek Caddesi, Polat Sk. No:2, 06145 Pursaklar/Ankara

Telefon: 0(312) 394 83 94 | *Sertifika No:* 47381

Adres: Karacaören Mahallesi 1577. Sokak, 9/13 Altındağ/Ankara
info@episteme.com.tr | www.episteme.com.tr | *Sertifika No:* 48564

John Holt (1923-1985)

14 Nisan 1923'te New York'ta doğdu. ABD'deki çeşitli okullarda ve İsviçre'deki Le Posey'de (1935-6) eğitim gördükten sonra Phillips Exeter Akademisi'ne devam etti ve 1939 yılında mezun oldu. Yale'de 1943 yılında Endüstriyel Yönetim alanında lisans derecesi aldı. Bunu takiben 1946 yılına kadar ABD Donanması'nın denizaltı servisinde görev yaptı. Daha sonra dünya hükümet hareketinin çeşitli bölümlerinde çalıştı ve son olarak United Work Federalists'in New York Eyaleti şubesinin İcra Direktörü oldu. Bir yıl Avrupa'da seyahat ettikten sonra 1953'te ABD'ye döndüğünde Colorado ve Massachusetts'teki çeşitli özel okullarda öğretmenlik yaptı.

1964 yılında yazdığı *How Children Fail?* adlı kitabı, çocukları öğrenmeye zorlamanın onları doğal olmayan bir şekilde içe kapanık hâle getirdiğini; cevaplarla öğretmenleri ve okulları nasıl memnun edeceklerine odaklanmalarını sağlayarak çocukların inisiyatif almalarını ve yaratıcılıklarını bastırdığını belirterek büyük bir kargaşa yarattı. Daha sonra yazdığı *How Children Learn?* (1967) adlı kitabı da yaygın bir şekilde tanındı. Bu iki kitap hâlâ basılmaktadır ve ikisi toplamda bir buçuk milyondan fazla satmış ve 14'ten fazla dile çevrilmiştir.

Holt, Harvard ve Berkeley'de misafir öğretim görevlisi olarak çalışmaya devam etti, ancak her iki yerde de görev süresi kısa sürdü. Okul kurumunun, çocuğun öğretmenle ve okulun toplumla ilişkisini değiştirmek gibi bir değişim yapılması konusunda ciddi olmadığını düşünüyordu. 1985 yılında 62 yaşında ölen John Holt, aralarında bir klasik olan *Instead of Education: Ways to Help People Do Things Better* kitabının da bulunduğu, evde eğitim ve okulsuz eğitim hareketlerinin gelişiminde oldukça etkili olan çok sayıda kitap yazmıştır.

İÇİNDEKİLER

Takdim	1
Önsöz	7
Doğru Öğrenme	9
Az Öğrenme	11
Okullar Çocuklar İçin Kötü Yerlerdir	17
The Fourth R: Sıçan Yarışı	33
Öğretmenler Çok Konuşuyor	43
Test Zorbalığı	49
Pek de Altın Kural Günleri Değil	63
Çocukları Okumaktan Nefret Ettirmek	71
Düzen ve Düzensizlik	85
Öğretilemeyeni Öğretmek	91
Geleceğe Yönelik Eğitim	97
Kara Tahta Zırvalığı	119
Hapishanedeki Çocuklar	123
Acil Bir Soruna İlişkin Komik Gerçek	139
Konuşma	143
Mektup	169
Kaynakça	171

Soru

(*Education News* editörlerinden, New York City)

Eğer Amerika'nın okulları, bu yıl daha iyi bir yarın için dev bir adım atacaksa, bu ne olmalıdır?

Cevap

(John Holt)

Her çocuğun kendi eğitiminin planlayıcısı, yönlendiricisi ve değerlendircisi olmasına izin vermek ve çocuğu buna teşvik etmek olmalıdır. Daha deneyimli ve uzman kişilerin ilhamı ve rehberliği ile, istedikleri kadar yardım ederek neyi, ne zaman, nasıl öğreneceğini ve ne kadar iyi öğrendiğini kararlaştırmasına izin vermek olmalıdır. Okullarımızı, çocuklar için hapishaneler oldukları inanişından, özgür ve bağımsız öğrenme kaynağına dönüştürmek olmalıdır. Toplumun her yaştan herkesin istediğı kadar veya istemediğı kadar kullanabileceğı bir kaynak olmalıdır.

Takdim

Belirli bir yaştaki okurlar için tek yapmam gereken “Amerika Birleşik Devletleri, 1969” diye yazmak ve böylece zihinlerine her türlü görüntü, ses ve düşünce gelmiş olacaktır. “Altmışlar” olarak bilinen döneme aşına olmayanlar için, bu döneme hatırlamak için fazlasıyla tarih ve anı var, hepsi de bu kitaptaki denemelerde mevcut; değişimin hızından duyulan hayal kırıklığı ile birlikte yaklaşan radikal değişim hissini kavramanıza yardımcı olacaktır.

John Holt'un altmışlı yıllardaki kargaşada özel bir yeri vardı: ücretsiz okulların, öğrenci haklarının ve eğitim reformunun önde gelen savunucuları arasındaydı. Önceki kitapları *How Children Fail?* (*Çocuklar Nasıl Başarısız Olur?*) ve *How Children Learn?* (*Çocuklar Nasıl Öğrenir?*), onu beşinci sınıf özel okul öğretmenliğinden okulların nasıl iyileştirileceği konusunda ulusal bir konuşmacı ve danışman haline getirdi. Halka açık bir konuşmacı olarak talep gördü ve fikirlerini aktarmak ve okullarımızın çocukların öğrenmesi için nasıl daha iyi yerler haline getirilebileceği hakkında konuşmak için ulusal medyaya çıktı. Holt, ülkeyi dolaşırken yüzlerce okulu ziyaret etti, hem öğretmenlerle hem de öğrencilerle deneyimleri hakkında konuştu, öğrendiklerini not etti ve üzerinde düşündü.

Okulların Başarısızlığı kitabının sonlarına doğru Holt, bir sonraki yıl Harvard Üniversitesi'nde ve California/Berkeley Üniversitesi'nde

eğitim alanında misafir öğretim görevlisi olarak bulunacağını belirtmektedir. Holt aynı zamanda Vietnam savaşının açık sözlü bir eleştirmeni ve öğrenci örgütlerinin destekçisiydi. Görünüşe göre bu dönemde konuşma, gözlem ve örgütlenmeyle o kadar meşguldü ki yeni bir kitap yazmaya vakit bulamadı. Ancak yazıları çok rağbet gördü ve altmışlı yılların en popüler yayınlarının yanı sıra Holt'un daha fazla okuyucu kazanmak istediği için radikal yayınlarda da yer aldı. Bu makalelerin en iyileri Holt tarafından bu kitap için seçildi. Holt'un altmışlı yıllarda sesinin duyulduğu yerlerin çeşitliliği etkileyicidir: *Redbook*, *The New York Review of Books*, *Life Magazine*, *The NY Times Magazine*, *The Saturday Evening Post*, *Book Week*, *The Center for the Study of Democratic Institutions*, *Broadside 2*. Denemeler inanılmaz bir konu yelpazesine sahip ve birkaç örnek bile Holt'un düşüncelerinin onu yetmişli yıllarda evde eğitimin en ünlü savunucularından biri haline getireceğinin habercisi olmuştur.

John altmışlı yılların sonlarında deyim yerindeyse mesleğinin zirvesindeydi. İlk iki kitabı en çok satanlar arasındaydı ve yaptıkları talep görüyordu: *Library Journal*, *Okulların Başarısızlığı*'nı inceledi ve “Bu kitap neredeyse John Dewey'in *Democracy and Education*'ı kadar tartışma yaratabilir” dedi. Holt'un o zaman yazdığı konular bugün hâlâ güncelliğini koruyor. Bu kitabı okurken “ne kadar çok şey değişirse o kadar çok şey aynı kalır” hissine kapılıyorsunuz. Holt'un testler, zorunlu eğitim, prestijli üniversiteler, öğrenme için dışsal ve içsel motivasyonlar, fare yarışı, ırkçılık, yoksulluk ve öğretmen eğitime yönelik eleştirilerini düzeltmenin zor olduğunu düşünüyorum. Örneğin:

İşte burada ve orada, ebeveynlerin arzuları yüzünden istemeyerek de olsa yüksek baskı altında öğrenme fabrikalarına dönüştürülen okullar var. Ancak büyük ölçüde, eğitimciler kendileri bu baskıların kaynağı ve sebebidir. Giderek artan bir şekilde, bakımları altındaki öğrencilerin zekâ, karakter ve potansiyellerini geliştirmek yerine, onları kibirden ilham alan ve para ve prestij kazanmayı amaçlayan bir yarışta kendi amaçları için kullanıyorlar. Günümüzde eğitim kurumları sadece teoride öğrenciye hizmet etmektedir; aslında herhangi bir iddialı kurumda ki öğrencinin asıl işi, performansı ile o kurumun itibarını artırmaktır...

Gençlerimize yüklediğimiz baskılar genellikle onların güç, amaç ve duygularını da yok etmektedir. Yakın zamanda prestijli bir üniversiteden onur derecesiyle mezun olan bir arkadaşım, kendisine ve oradaki diğer öğrencilere okuyacak o kadar çok şey verildiğini söyledi ki, son derece iyi bir okuyucu olsanız ve tüm zamanınızı ders çalışarak geçirseniz bile, bunun yarısını bile yapamazdınız.

Asla bitirilemeyecek işlere bakan gençler, birçok yorgun işadama gibi hayatın bir sıçan yarış olduğunu düşünme eğilimindedir. Kendi hayatlarının kontrolünü ellerinde hissetmezler. Dış güçler onları nefes aldırmanın, kendilerinin olmayan amaçlar için, bilinmeyen bir sona doğru acele ettirmektedir. Toplum, onlara, eski bir Yunanlı'nın şehri gibi, katılmaya ve şekillendirmeye hazırlandıkları bir topluluk gibi görünmüyor; daha çok, bir gün onları kendi iradesine boyun eğdirecek uzak ve kişisel olmayan bir makine gibi görünür.

Holt'un analizlerini çarpıcı bir dürüstlük ve mantıkla sunma yeteneği vardı. "Çocukları Okumaktan Nefret Ettirmek" adlı deneme, ilk yayınlandığından beri birçok kez yeniden basılmıştır. Ve "Öğretmenler Çok Konuşuyor" adlı deneme, başlangıçta *PTA Dergisi*'nde yayınlanmış olmasına rağmen bugün de aynı derecede geçerliliği sahiptir:

Sınıflarda yapılan çoğu tartışma zaten oldukça yapmacıktır. Herhangi bir öğretmenin elindeki kazanımlara bir göz atın. Mukakkak şöyle bir şey okuyacaksınız: "Aşağıdaki noktaları vurgulayan bir tartışma yapın..." Çoğu öğretmen, öğrencilerin söylemelerini istediği "noktaları" aklında tutarak bir tartışmaya başlar. Öğrenciler bunu bilir, bu yüzden istenileni bulmak için ipuçları ararlar...

Öğretmenin soruları giderek daha belirgin hâle gelir, ta ki doğru cevaba doğrudan işaret eder hâle gelene kadar. Öğretmen nihayet istediği cevabı aldığı anda, bunun "doğru" cevap olduğunu ve neden olduğunu öğrencilere anlatmak için daha da konuşur...

Holt'un okulların nasıl değişeceğine dair iyimserliği bu yazılarda kendini gösteriyor, ancak aynı zamanda yeni fikirlere açık olduğu da açıkça görülüyor. Çoğu okul reformcusunun, okul sisteminin sadece içeriden değişmesi gerektiğine inandığının aksine, Holt, bu çalışmadığı takdirde diğer olasılıkların da düşünülmesi gerektiğini vurgular. *Okulların Başarısızlığı*'nda sadece heyecanla bahsettiği alternatif okullara değil, çocuklar için okul alternatiflerine verdiği desteğin ana

hatlarını da görebilirsiniz. Beni en çok etkileyen bölümler, çocukları tamamen okul dışında tutmayı düşündüğünü gösteren bölümlerdi. “Pek de Altın Kural Günleri Değil” başlıklı makalesinde Holt, devam zorunluluğu kuralının modası geçmiş olduğunu iddia ediyor ve

...eğer bir çocuğun ve ailesinin görüşüne göre okul ona hiçbir fayda sağlamıyorsa, hatta zarar veriyorsa, artık okula istediğinden/istenildiğinden daha sık gitmesi gerekmemelidir. Ebeveynlerin, okulların sağladığı olanaklar, diğer çocuklarla arkadaşlık kurma imkânı ve okulların sağladığı diğer şeylerin hepsini sağlayabileceklerini gösterme yükümlülüğü olmamalıdır. Eğer Billy Smith okulu sevmiyorsa ve ailesi onun haklı olduğunu düşünüyorsa, anayasal olarak böyle bir talep hakkına sahiptirler. Bir yanlısın yapıldığını gösterebiliyorsak, yerine ne yapılması gerektiğini söylemek zorunda olmadan önce durdurulmasını istemek temel bir yasal ilkedir.

Gerçekten de, o zaman Holt’un yaptığı birçok argüman bugün hâlâ okul reformcuları tarafından ileri sürülmeye devam edilmektedir. Bugünün argümanları, 1968’de Holt’un sunduğundan daha fazla araştırma ve veri ile desteklenmektedir, ancak bu sesler hâlâ okul otoriteleri tarafından ciddiye alınmamaktadır. Şu anda Amerika’da okul çocukları için her zamankinden daha fazla sınav yapıyoruz, çocuk intihar oranımız gelişmiş dünyadaki en yüksek oran, gençlerimiz arasında uyuşturucu ve alkol bağımlılığı büyük bir sorun ve hoşnutsuz gençler şiddeti daha küçük yaşlarda okullara yöneltti, ancak öğrencilerimiz sadece okuma, yazma ve aritmetikte daha iyi eğitim ve notlar alırsa tüm bu sorunlar ortadan kalkacakmış gibi davranıyoruz. John Holt, okulun ve toplumun, yaşamının ve öğrenmenin, hepsinin bir bütün olduğunu fark etmiş ve onları yeniden bir araya getirmek istemiştir.

Ron Miller, *Free Schools, Free People: Education and Democracy After the 1960s* adlı kitabında şunları yazmaktadır: “Bu protesto ve muhalefet patlaması, birçok kişinin öngördüğü ‘devrim’i gerçekleştirmekte başarısız olsa da, modern dünyanın egemen ekonomik, siyasi ve sosyal güçlerine karşı radikal alternatifler sunmaya devam eden karmaşık bir kültürel değişim mirası bıraktı.”

Devrimin sona ermesine Holt'un tepkisi kaçmak değil, eğitim için hayal ettiği şeye doğru koşmaktı. "Temellere Geri Dönüş" yetmişlerin ve seksenlerin okulları için bir slogan haline geldi ve Holt, okul reformunun başarısız olduğuna karar verdi çünkü çoğu insan sadece Holt ve diğerlerinin önerdiği reformları desteklemiyordu. Holt, çoğu insanın, okulların anlamlı şekilde değişmesini istemediğini fark etti ve çocuğun "topluma yapmak istediği herhangi bir kazançlı veya faydalı katkıyı" sağlamaya yönelik engelleri kaldırmak için başka yollar aramaya başladı. Çocukların hakları için açık sözlü bir savunucu haline geldi ve geleneksel okul eğitiminin yanı sıra eğitim için başka modeller aramaya ve bulmaya başladı. Bu arayışı, *Instead of Education: Ways to Help People do Things Better* (1976; 2004'te yeniden basıldı) adlı kitabıyla sonuçlandı ve bu da Holt'un 1977'de evde eğitim hareketini doğrudan desteklemesine yol açtı.

Patrick Farenga

Teach Your Own: The John Holt Book of Homeschooling
adlı kitabın ortak yazarı

Kaynakça

Eğitim

- Dennison, George, *The Lives of Children*. New York, Random House, Spring, 1969.
- Epstein, Jason, articles on the New York City Schools. *The New York Review of Books*, June 6, 1968: October 10, 1968; November 21, 1968; March 13, 1969.
- Fader, Daniel, *Hooked on Books*. New York, Berkley, paperback, 1968.
- Featherstone, Joseph, "The Primary School Revolution in Britain." *The New Republic*, August 10, 1967; September 2, 1967; September 9, 1967 (available as reprint).
- Friedenberg, Edgar, *The Vanishing Adolescent*, Boston, Beacon, 1959; paperback, New York, Dell, 1962.
- Grier, William H., and Cobbs. Price M., *Black Rage*, New York, Basic Books, 1969; London, Jonathan Cape, 1969.
- Hentoff, Nat, *Our Children Are Dying*. New York, Viking, 1966, also paperback.
- Herndon, James, *The Way It Spozed To Be*. New York, Simon and Schuster, 1968.
- Holt, John. *How Children Learn*. London, Pitman, 1968; Penguin Books, 1970.
- How Children Fail*. London, Pitman, 1965: Penguin Books, 1969.
- Kohl, Herbert, *36 Children*. London, Gollancz, 1968.
- Kozol, Jonathan. *Death at an Early Age*. Penguin Books, 1968.
- Martin, Peter, "The Open Truth and Fiery Vehemence of Youth" and "The Schools." *The Center Magazine*, a publication of the Center for the Study of Democratic Institutions, January, 1969.
- Neill, A. S., *Summerhill*. New York, Hart, 1960: Penguin Books, 1968.
- Weber, Julia, *My Country School Diary*. New York, Dell, 1969.

İnsan Psikolojisi ve Gelişimi

- Aşağıdaki kitaplar biraz farklı şekillerde, insanlarda güçlü yapıcı ve olumlu büyüme güçleri ve eğitimleri olduğu ve eğitimin işinin onlara maksimum büyüme imkanı vermek olması gerektiği fikrini araştırmakta, geliştirmekte ve desteklemektedir.
- Fromm, Erich, *Man for Himself*. London, Routledge, 1949. *Escape from Freedom*. New York, Holt, Rinehart and

Winston, 1941: paperback, Avon, 1965. *Towards a Psychology of Being*. New York, Van Nostrand, paperback, 1962.

May, Rollo, *Man's Search for Himself*. London, Allen & Unwin, 1953; New York, New American Library, 1967.

Rogers, Carl. *On Becoming a Person*. London, Constable, 1961.

Rosenthal, Robert, *Pygmalion in the Classroom*. New York, Holt, Rinehart and Winston, 1968.

Teşekkür

Yazar, aşağıdaki makaleleri yeniden basma izni verdikleri için ilgili yerlere minnettardır:

"True Learning," from *Broadside 2*, Copyright © 1968, School Services Group, Inc., Dan Pinck and His Friends, Prudential Tower, Boston, Massachusetts.

"A Little Learning," from *The New York Review of Books*, April 14, 1966. Reprinted with permission from *The New York Review of Books*. Copyright © 1966, *The New York Review*.

"Schools Are Bad Places for Kids," from *The Saturday Evening Post*, February 8, 1969.

"The Fourth R—The Rat Race," from *The New York Times Magazine*, May 1, 1966. Copyright © 1966 by *The New York Times Company*. Reprinted by permission.

"Teachers Talk Too Much," originally published as "Do Teachers Talk Too Much?" from *The PTA Magazine*, October 1967. Copyright © 1967 by John Holt.

"The Tyranny of Testing," originally published as "John Holt on Testing," by Dan Pinck and His Friends, *The 8 by 8 Press*, Boston, Massachusetts, 1968. Copyright © 1968 by *The 8 by 8 Press*.

"Not So Golden Rule Days," from *The Center Magazine*, a publication of the Center for the Study of Democratic Institutions, July, 1968. Copyright © 1968 by John Holt.

"Making Children Hate Reading," originally published as "How Teachers Make Children Hate Reading," from *Redbook*, November, 1967. Copyright © 1967, 1968 by John Holt.

"Order and Disorder," originally published as "Letter to the Editor" in response to the article "Teaching in Harlem," by Alexander Sharp, *Yale Alumni Magazine*, April, 1968. Copyright © 1968 by John Holt.

"Teaching the Unteachable," originally published as the Introduction to *Teaching the Unteachable*, by Herbert Kohl, *The New York Review*, May, 1967. Reprinted with permission from *The New York Review of Books*. Copyright © 1967, *The New York Review*.

"Education for the Future," by John Holt, from *Social Policies for America in the Seventies*, edited by Robert Theobald. Copyright © 1968 by *Doubleday & Company, Inc.* Reprinted by permission of *Doubleday & Company, Inc.*

"Blackboard Bungle," from *Book Week*, October 31, 1965. Copyright © 1965, *The Washington Post Company*.

"Children in Prison," from *The New York Review of Books*, December 21, 1967. Reprinted with permission from *The New York Review of Books*. Copyright © 1967, *The New York Review*.

"Comic Truth on an Urgent Problem," from *Life*, March 1968. Copyright © 1968 by John Holt